

PRO BONO

September/2021

1. NOVELA ZÁKONA O PODPORE NAJMEJŠI ROZVINUTÝCH OKRESOV

Regionálne rozdiely medzi jednotlivými okresmi Slovenska sú u nás dlhodobým a akútnym spoločným problémom. Za účelom stierania týchto rozdielov v ekonomickej vyspelosti jednotlivých okresov existuje už dlhodobo systém pomoci najmenej rozvinutým okresom. V roku 2021 sa s cieľom zefektívnenia a zvýšenia účelnosti tohto systému zavádza v príslušnej legislatíve niekoľko novínok.

2. NOVELA ATÓMOVÉHO ZÁKONA

Národná rada Slovenskej republiky sa po legislatívnych prázdninách nevyhla ani právnej úprave zákona o mierovom využívaní jadrovej energie, v rámci ktorého sa po novom vytvárajú podmienky na osobitné konanie o povolení na umiestnenie jadrového zariadenia.

3. NOVELA ZÁKONA O VEREJNEJ VÝSKUMNEJ INŠTITÚCII

Zmeny sa po novom dotýkajú aj problematiky verejných výskumných inštitúcií. Novinky sa prejavujú najmä v zmenách zloženia niektorých orgánov verejných výskumných inštitúcií, zmenách v spôsobe kreovania niektorých orgánov verejných výskumných inštitúcií, či v znižovaní počtu dokumentov zakladaných do zbierky listín verejných výskumných inštitúcií.

4. ZMENY V ZÁKONE O SAV A V GEOLOGICKOM ZÁKONE

Novelizáciou prešla na jeseň roku 2021 aj legislatíva, týkajúca sa Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“) ako jednej z našich základných vedeckých inštitúcií, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky.

5. NOVINKY V ZÁKONE O ZABEZPEČOVANÍ KVALITY VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA

Zmeny sa po novom dotkli aj legislatívy v oblasti vysokoškolského vzdelávania a zabezpečovania jeho kvality. Je to predovšetkým práva úprava zrušenia akreditácie habilitačného konania a akreditačného konania, ktorú novela do zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania prináša.

6. NOVELA LETECKÉHO ZÁKONA

Legislatívnym zmenám sa na jeseň roku 2021 nevyhla ani problematika leteckého zákona. Novelizácia sa týka predovšetkým oblasti vykonávania výcviku leteckého personálu lietajúcich športových zariadení.

NOVELA ZÁKONA O PODPORE NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV

Regionálne rozdiely medzi jednotlivými okresmi Slovenska sú u nás dlhodobým a akútnym spoločenským problémom. Za účelom stierania týchto rozdielov v ekonomickej vyspelosti jednotlivých okresov existuje už dlhodobo systém pomoci najmenej rozvinutým okresom. V roku 2021 sa s cieľom zefektívnenia a zvýšenia účelnosti tohto systému zavádza v príslušnej legislatíve niekoľko novínok.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **21. septembra 2021** zákon č. **356/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **336/2015** Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov“).

→ Ciel' novely

Dôvodová správa vidí účel prijatia novely v zefektívnení poskytovania finančného príspevku na pomoc najmenej rozvinutým okresom, a to s ohľadom na jeho lepšiu adresnosť a transparentnosť. Novela by mala priniesť **(1)** urýchlenie a zefektívnenie procesov pri poskytovaní regionálneho príspevku a zároveň zohľadnenie odporúčania Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, ktoré vyplynuli z výsledkov kontroly zameranej na čerpanie regionálneho príspevku, príčiny a dopady nečerpania na plnenie úloh akčného plánu; novelou sa nahrádza pôvodný model prípravy a vyhodnocovania výziev na poskytnutie regionálneho príspevku založeného na odporúčaní okresných úradov novým transparentným modelom Riadiacich výborov zložených zo zástupcov Ministerstva investícií regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“), vyšších územných celkov, do ktorých najmenej rozvinuté okresy patria, okresných úradov najmenej rozvinutých okresov, miest a obcí najmenej rozvinutých okresov a sociálno-ekonomických partnerov; **(2)** zjednodušenie procesu schvaľovania záväzných dokumentov

týkajúcich sa poskytovania regionálneho príspevku; novelou sa nahrádzajú vládou Slovenskej republiky schválené dva záväzné dokumenty, t. j. Akčný plán najmenej rozvinutého okresu a Ročné priority, jedným záväzným dokumentom - Plánom rozvoja, ktorý ako komplexný dokument pre poskytovanie podpory najmenej rozvinutému okresu bude obsahovať súbor konkrétnych aktivít na riešenie rozvojového problému v regióne; **(3)** zavedenie novej koncepcie najmenej rozvinutých území, ako území tvorených okresmi susediacimi s najmenej rozvinutými okresmi s rovnakými či podobnými problémami, v rámci ktorých existuje potreba plánovania regionálneho rozvoja týchto území s ohľadom na širšie súvislosti prirodzeného regiónu. Novela prihliada aj na potrebu aktualizácie kritérií na posudzovanie okresu ako najmenej rozvinutého okresu, a to rozšírením o kritérium, ktoré medzi najmenej rozvinuté okresy radí i okresy kompletne obklopené najmenej rozvinutými okresmi. Z poznatkov z praxe totiž vyplýva, že pokiaľ sa takýto okres vyskytne, ide zväčša o okres, ktorý má spravidla rovnaké rozvojové problémy ako sú v okresoch spĺňajúcich podmienku najmenej rozvinutého okresu, ktoré ho obklopujú.

Na začiatok prináša novela do zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov úpravu, reflektujúcu **nahradenie akčného plánu plánom rozvoja, upustenie od tvorby samostatného plánovacieho dokumentu v podobe ročných priorít, či zmenu kompetencie schvaľovania plánu rozvoja ministerstvom investícií (ustanovenia § 2 ods. 2 a § 3 ods. 1 písm. a), b) a d)** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov.

Prvú výraznejšiu zmenu zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov predstavuje zaradenie okresu, obklopeného najmenej rozvinutými okresmi, do zoznamu najmenej rozvinutých okresov. Na základe skúseností a poznání z území možno podľa predkladateľov novely konštatovať, že v prípadoch v ktorých sa vyskytol okres obklopený najmenej rozvinutými okresmi spĺňajúcimi podmienku najmenej rozvinutého okresu, išlo spravidla o okres s rovnakými problémami ako sú v okresoch obklopujúcich ho svojimi abstraktnými hranicami

okresu. Rozvojové problémy v tomto území totiž spravidla predstavujú problém regiónu, nie okresu. Pokiaľ sa takýto okres vyskytne ide zväčša o okres, ktorý prepadol cez nastavenú sieť pomoci najmenej rozvinutým okresom. Na strane druhej, je neoprávnené a nelegitímne, aby sa pri nastavovaní klasifikačných kritérií pre určenie najmenej rozvinutého okresu objavovali ako najmenej rozvinuté okresy i okresy krajských miest. Okresy krajských miest totiž predstavujú historicky a dlhodobu centrá regiónov a tomu odpovedá i koncentrácia pracovných ponúk, škôl, potrebnej infraštruktúry a pod. v tomto okrese (ustanovenie § 3 ods. 3 písm. b) zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

Úprava, ktorú novela do zákona o najmenej rozvinutých okresov prináša, ďalej reflektuje na **nahradenie akčného plánu plánom rozvoja, ako aj upustenie od tvorby samostatného plánovacieho dokumentu v podobe ročných priorit a transformácie úloh a významu Rady pre rozvoj najmenej rozvinutých okresov vzhľadom na vznik nového ministerstva investícií**. Plány rozvoja vypracovávajú okresné úrady v sídle najmenej rozvinutých okresov, ktoré ich následne predkladajú na schválenie ministerstvu investícií (ustanovenie § 3 ods. 4 písm. b), c) a e) zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

→ Plán rozvoja

Jedným z ťažiskových ustanovení zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov, ktorého sa novela dotkla je ustanovenia § 4 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov („**Plán rozvoja**“).

„Plán rozvoja je ministerstvom investícií schválený záväzný dokument zameraný na odstraňovanie zaostávania najmenej rozvinutého okresu. Plán rozvoja vychádza zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja“ (ustanovenie § 4 ods. 1 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Plán rozvoja predstavuje zoznam aktivít zameraných na odstraňovanie zaostávania najmenej rozvinutého okresu. Aktivita môže presahovať hranice najmenej rozvinutého okresu, ak má priamy vplyv na najmenej rozvinutý okres“ (ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Najmenej rozvinutému okresu sa poskytuje podpora v súlade s plánom

rozvoja“ (ustanovenie § 4 ods. 3 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Vyšší územný celok navrhuje okresnému úradu v sídle najmenej rozvinutého okresu zoznam aktivít zodpovedajúci územnému obvodu vyššieho územného celku v súlade s príslušným programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku“ (ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

„Plán rozvoja obsahuje zdôvodnenie výberu aktivít pre daný najmenej rozvinutý okres, návrh opatrení a úloh na zabezpečenie realizácie a plnenia plánu rozvoja, časový harmonogram, možnosti financovania, očakávané výsledky, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutého pokroku“ (ustanovenie § 4 ods. 5 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Príspevok na opatrenia v pláne rozvoja, pri ktorých sa predpokladá financovanie z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov, sa poskytuje podľa osobitných predpisov“ (ustanovenie § 4 ods. 6 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Plán rozvoja schváli ministerstvo investícií najneskôr do deviatich mesiacov od zápisu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov alebo od dátumu kedy bolo plnenie plánu rozvoja podľa oznámenia ministerstva investícií ukončené a najmenej rozvinutý okres nebol vymazaný zo zoznamu najmenej rozvinutých okresov“ (ustanovenie § 4 ods. 7 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Plán rozvoja sa vypracováva spravidla na obdobie piatich rokov. Vypracovať ho možno aj pre skupinu vzájomne susediacich najmenej rozvinutých okresov ako plán rozvoja najmenej rozvinutého územia“ (ustanovenie § 4 ods. 8 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

→ Vypustenie ročných priorit

Ďalšou zmenou je vypustenie ustanovenia § 4a zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov (**vypustenie ročných priorit**). Vzhľadom na skutočnosť, že plán rozvoja bude obsahovať súbor špecifikovaných a konkretizovaných akcií i s ohľadom na jednotlivé roky plánovania, nie je potrebným tvoriť a prijímať duplicitne osobitný dokument v podobe ročných priorit.

Novelizáciou po novom prešlo aj ustanovenie § 5 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov („**Riadiaci výbor a spoločný riadiaci výbor**“).

„Riadiaci výbor je poradným orgánom ministerstva investícií“ (ustanovenie § 5 ods. 1 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Riadiaci výbor je zriadený ministerstvom investícií v každom najmenej rozvinutom okrese“ (ustanovenie § 5 ods. 2 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Ak to plán rozvoja určí, v určených najmenej rozvinutých okresoch pôsobia viaceré riadiace výbory spoločne ako jeden spoločný riadiaci výbor“ (ustanovenie § 5 ods. 3 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Riadiaci výbor sa podieľa na príprave výzvy na predkladanie žiadosti o poskytnutie regionálneho príspevku podľa zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov a na jej vyhodnocovaní v nadväznosti na schválený plán rozvoja. Riadiaci výbor prerokúva návrh plánu rozvoja a prijíma k nemu stanoviská“ (ustanovenie § 5 ods. 4 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

„Členov riadiaceho výboru vymenúva a odvoláva minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „minister investícií““ (ustanovenie § 5 ods. 5 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Podrobnosti o zriadení, zložení, počte členov, dĺžke funkčného obdobia členov, úlohách, činnosti a spôsobe prijímania rozhodnutí riadiaceho výboru ustanovuje štatút a rokovací poriadok, ktorý schvaľuje ministerstvo investícií“ (ustanovenie § 5 ods. 6 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Členmi riadiaceho výboru sú zástupcovia (A) ministerstva investícií, (B) vyššieho územného celku, do ktorého najmenej rozvinutý okres patrí, (C) okresného úradu najmenej rozvinutého okresu, (D) miest a obcí patriacich do najmenej rozvinutého okresu, (E) sociálno-ekonomických partnerov“ (ustanovenie § 5 ods. 7 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

→ Podpora najmenej rozvinutého okresu

Právnu úpravu podpory najmenej rozvinutých okresov prináša ustanovenie § 6 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov („**Podpora najmenej rozvinutého okresu**“).

„Podpora najmenej rozvinutému okresu sa poskytuje formou (A) regionálneho príspevku, (B) príspevkov, finančných nástrojov alebo iných prostriedkov pomoci poskytovaných podľa osobitných predpisov“ (ustanovenie § 6 ods. 1 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

„Podpora najmenej rozvinutému okresu sa poskytuje v súlade s plánom rozvoja a zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok“ (ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

→ Regionálny príspevok

Úpravou súvisiacou s transformáciou úloh a významu Rady pre rozvoj najmenej rozvinutých okresov predstavuje ustanovenie § 8 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov („**Regionálny príspevok**“).

„Regionálny príspevok je finančný príspevok poskytovaný z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií v súlade s plánom rozvoja“ (ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Regionálny príspevok možno poskytnúť na základe písomnej žiadosti zverejnenej na webovom sídle ministerstva investícií. Žiadosť o poskytnutie regionálneho príspevku obsahuje najmä (A) identifikačné údaje žiadateľa, (B) účel, na ktorý sa regionálny príspevok žiada, (C) počet podporených pracovných miest, (D) požadovanú výšku regionálneho príspevku, (E) výšku celkových nákladov a rozpočet projektu“ (ustanovenie § 8 ods. 2 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Podrobnosti poskytovania regionálneho príspevku a jeho následné monitorovanie a hodnotenie podľa určených ukazovateľov upravuje metodika vydaná ministerstvom investícií, ktorú zverejňuje ministerstvo investícií na svojom webovom sídle. Prijímateľ je povinný poskytovať údaje ministerstvu investícií v požadovanom rozsahu na účely transparentného riadenia a kontroly poskytovania regionálneho príspevku“ (ustanovenie § 8 ods. 3 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Pri poskytovaní regionálneho príspevku sa uplatňujú princípy transparentnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti a zákaz konfliktu záujmov“ (ustanovenie § 8 ods. 4 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

„Regionálny príspevok možno poskytnúť prijímateľovi, ak spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie § 8 ods. 5 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Regionálny príspevok možno poskytnúť prijímateľovi, ak nespĺňa podmienky podľa ustanovenia § 8 ods. 5 zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov a (A) táto skutočnosť je

uvedená v pláne rozvoja, alebo **(B)** spĺňa podmienku podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie **§ 8 ods. 6** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Ak sa má regionálny príspevok poskytnúť na výstavbu, zmenu stavby alebo stavebné úpravy podmienkou jeho poskytnutia je vlastnícke právo alebo iné právo prijímateľa k pozemku alebo stavbe a jeho záväzok, že tieto práva k pozemku alebo stavbe sa nezmenia najmenej po dobu piatich rokov od dokončenia výstavby, dokončenia zmeny stavby alebo dokončenia stavebných úprav“ (ustanovenie **§ 8 ods. 7** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Ak je poskytnutie regionálneho príspevku štátnou pomocou alebo minimálnou pomocou, za poskytovateľa regionálneho príspevku sa považuje ministerstvo investícií“ (ustanovenie **§ 8 ods. 8** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

„Regionálny príspevok sa poskytuje na základe zmluvy, ktorú uzatvára s prijímateľom ministerstvo investícií. Vzor zmluvy o poskytnutí regionálneho príspevku zverejňuje ministerstvo investícií na svojom webovom sídle“ (ustanovenie **§ 8 ods. 9** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Zmluva o poskytnutí regionálneho príspevku obsahuje najmä **(A)** identifikačné údaje zmluvných strán, **(B)** predmet a účel zmluvy, **(C)** podmienky poskytnutia a použitia regionálneho príspevku, **(D)** podmienky vyúčtovania regionálneho príspevku, **(E)** merateľné ukazovatele, **(F)** rozpočet projektu, **(G)** práva a povinnosti zmluvných strán“

(ustanovenie **§ 8 ods. 10** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Právny nárok na poskytnutie regionálneho príspevku vzniká nadobudnutím účinnosti zmluvy a za podmienok v zmluve uvedených“ (ustanovenie **§ 8 ods. 11** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „Na poskytovanie regionálneho príspevku podľa zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov sa nevzťahuje správny poriadok“ (ustanovenie **§ 8 ods. 12** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

Na záver prináša novela nové prechodné ustanovenie **§ 12** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov („**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. novembra 2021**“).

„Akčný plán schválený do **31. októbra 2021** sa považuje za plán rozvoja podľa ustanovenia **§ 4** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov v znení účinnom od **1. novembra 2021**“ (ustanovenie **§ 12 ods. 1** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov). „O návrhu ročných priorít na nasledujúci kalendárny rok, ktorý predloží okresný úrad ministerstvu investícií do **31. októbra 2021**, rozhodne minister investícií“ (ustanovenie **§ 12 ods. 2** zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov).

→ Účinnosť novely

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. novembra 2021**.

NOVELA ATÓMOVÉHO ZÁKONA

Národná rada Slovenskej republiky sa po legislatívnych prázdninách nevyhla ani právnej úprave zákona o mierovom využívaní jadrovej energie, v rámci ktorého sa po novom vytvárajú podmienky na osobitné konanie o povolení na umiestnenie jadrového zariadenia.

Dňa **21. septembra 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **541/2004** Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „atómový zákon“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novela okrem atómového zákona mení alebo dopĺňa aj: **(A)** zákon č. **24/2006** Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) a **(B)** zákon č. **54/2015** Z. z. o občianskoprávnej zodpovednosti za jadrovú škodu a o jej finančnom krytí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za jadrovú škodu“).

→ Cieľ novely

Základným cieľom novely je v zmysle dôvodovej správy vytvorenie podmienok na osobitné konanie o povolení na umiestnenie jadrového zariadenia. Osobitné konanie zabezpečí, aby nové jadrové zariadenie bolo realizované na základe projektu akceptujúceho najbezpečnejšie a najmodernejšie riešenie vzhľadom na neustále sa zvyšujúce nároky na bezpečnú prevádzku takýchto zariadení. Obsahom novely je vytvorenie priestoru na výnimku z doterajšieho stavu, kedy Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) vydával súhlas na umiestnenie stavby každého druhu jadrového zariadenia. Po novom bude úrad priamo vydávať povolenie na umiestnenie stavby jadrového zariadenia, ale len reaktorového typu, a to z pohľadu jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a radiačnej ochrany. V dôsledku toho dôjde aj k sprísneniu povoľovacieho procesu, do ktorého sa doplnia navyše jeden krok správneho konania, čiže umiestňovanie bude dvojstupňové. V tomto kroku ešte nie je potrebné predložiť dokumentáciu preukazujúcu stavebno-technické a

konštrukčné riešenie stavby, nerozhoduje sa o umiestnení konkrétnych objektov jadrových zdrojov. Toto bude riešené v následnom povoľovacom procese (územné konanie a stavebné konanie) za dodržania najvyššej úrovne bezpečnosti nového zariadenia podľa vedeckých dôkazov v danom čase. Rozhodnutie o umiestnení jadrového zdroja stanoví okrajové podmienky a požiadavky na nový zdroj (výkon, bezpečnosť, atď.). Budúci dodávateľ bude musieť splniť všetky požiadavky uvedené v povolení na umiestnenie, tým sa zabezpečí najvyššia možná miera bezpečnosti a transparentnosti pri výbere konkrétneho projektu. Druhou oblasťou úpravy je zabezpečenie súladu s Dohovorom o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor). Podnetom na vypracovanie týchto ustanovení je stanovisko k Druhej pokrokovej správe Výboru pre súlad s Aarhuským dohovorom (Compliance Committee of the Aarhus Convention), ktorý v prípade **ACCC/C/2013/89/Slovakia** stanovil, že Slovenská republika obmedzuje právo verejnosti na prístup k informáciám v oblasti životného prostredia veľmi široko. Obmedzovanie takéhoto prístupu k informáciám má byť posudzované v každom prípade individuálne, s ohľadom na požadované informácie a potenciálne riziko, ktoré by to mohlo spôsobiť, nie široko, ako to Slovenská republika koncipovala prijatím zákona č. **279/2019** Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa atómový zákon. Ruší sa tiež vylúčenie použitia mimoriadnych opravných prostriedkov podľa zákona č. **71/1967** Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Treťou oblasťou úpravy je potreba časového ohraničenia kompetencií medzi úradom a Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad verejného zdravotníctva“) a vydávanie odporúčaní na zavedenie opatrení na ochranu obyvateľstva z pohľadu časového vývoja udalostí.

Prvou zmenou, ktorú novela do atómového zákona prináša je doplnenie výnimky pre jadrové zariadenia, ktorým sú súbory civilných stavebných objektov a nevyhnutných technologických zariadení v projekte určenej konfigurácii, určené na výrobu elektrickej energie alebo na výskum v oblasti jadrovej energie, ktorých súčasťou je jadrový reaktor alebo jadrové reaktory, ktoré budú využívať, využívať alebo využívali riadenú štiepnu

reťazovú reakciu. Týmto spôsobom bude možné začať konanie bez predloženia dokumentácie preukazujúcej stavebno-technické a konštrukčné riešenie stavby s tým, že táto bude doplnená následne, za dodržania najvyššej úrovne bezpečnosti nového zariadenia podľa vedeckých dôkazov v danom čase (ustanovenie § 5 ods. 2 písm. a) atómového zákona).

→ Náležitosti a vydávanie súhlasu alebo povolenia

Novinkou sú aj ustanovenia § 8 ods. 11 až 13 atómového zákona, týkajúce sa **náležitostí a vydávania súhlasu alebo povolenia**.

„Úrad je povinný urobiť opatrenie, aby sa pri doručovaní rozhodnutia alebo inej písomnosti, alebo pri nazeraní do spisu nesprístupnila citlivá informácia, utajovaná skutočnosť, obchodné tajomstvo, právo duševného vlastníctva alebo neporušila zákonom ustanovená alebo uznaná povinnosť mlčanlivosti“ (ustanovenie § 8 ods. 11 atómového zákona).

„Úrad je povinný upovedomiť žiadateľa, aby označil, ktoré informácie alebo podklady považuje za citlivé informácie, predmet utajovanej skutočnosti, obchodné tajomstvo alebo právo duševného vlastníctva“ (ustanovenie § 8 ods. 12 atómového zákona).

„Úrad môže od žiadateľa žiadať písomné odôvodnenie označenia informácií alebo podkladov ako citlivá informácia, utajovaná skutočnosť, obchodné tajomstvo alebo právo duševného vlastníctva. Ak úrad aj napriek odôvodneniu dospeje k záveru, že predložené informácie a podklady nenapĺňajú znaky citlivej informácie, utajovanej skutočnosti, obchodného tajomstva alebo práva duševného vlastníctva, oznámi to žiadateľovi písomne s odôvodnením“ (ustanovenie § 8 ods. 13 atómového zákona).

→ Povolenie na umiestnenie jadrového zariadenia

Novela ďalej vkladá do atómového zákona nové ustanovenie § 17a atómového zákona („**Povolenie na umiestnenie jadrového zariadenia**“).

„Úrad vydá povolenie na umiestnenie jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 2 písm. f) prvého

bodu atómového zákona na základe písomnej žiadosti doloženej dokumentáciou podľa **prílohy č. 1 bodu A** atómového zákona a potvrdenia o zaplatení administratívnej úhrady nákladov úradu na výkon dozoru v konaní o vydanie povolenia na umiestnenie jadrového zariadenia v sume **950 000 eur** žiadateľom. Administratívnu úhradu vyberá úrad“ (ustanovenie § 17a ods. 1 atómového zákona).

„Povolenie na umiestnenie jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 17a ods. 1 atómového zákona nahrádza súhlas na umiestnenie stavby jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 17 atómového zákona“ (ustanovenie § 17a ods. 2 atómového zákona).

„Konanie o vydanie povolenia na umiestnenie jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 17a ods. 1 atómového zákona sa považuje za konanie o umiestnení podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie § 17a ods. 3 atómového zákona).

„Podrobnosti o rozsahu, obsahu a spôsobe vyhodnotenia dokumentácie uvedenej v **prílohe č. 1 bode A** atómového zákona ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad“ (ustanovenie § 17a ods. 4 atómového zákona).

Novelou sa ďalej ustanovujú sa osobitosti pri vydávaní stavebného povolenia pri stavbe jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 2 písm. f) prvého bodu atómového zákona, kde sa bude vyžadovať aj vyjadrenie Európskej komisie na základe Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V uvedenom kontexte je smerodajným ustanovenie § 18 ods. 3 atómového zákona.

„Úrad rozhodne o vydaní stavebného povolenia na stavbu jadrového zariadenia na základe písomnej žiadosti stavebníka o stavebné povolenie, doloženej dokumentáciou podľa osobitného predpisu, ako aj potvrdením o súlade podľa osobitného predpisu a dokumentáciou uvedenou v **prílohe č. 1 bode B** atómového zákona a pri stavbe jadrového zariadenia podľa ustanovenia § 2 písm. f) prvého bodu atómového zákona aj na základe vyjadrenia Európskej komisie v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná“ (ustanovenie § 18 ods. 3 atómového zákona).

Zmena nastáva aj v oblasti **realizácie cvičení a hodnotenia nehôd alebo havárií jadrových zariadení a pri preprave rádioaktívnych materiálov**.

„Realizáciu cvičení a hodnotenie priebehu nehôd alebo havárií jadrových zariadení a pri preprave rádioaktívnych materiálov zabezpečuje úrad na svojom pracovisku vybavenom potrebnými technickými prostriedkami. Úrad pripravuje na svojom pracovisku návrh opatrení alebo odporúčaní na ďalší postup v čase hrozby úniku rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia alebo počas pretrvávania úniku rádioaktívnych látok z jadrového zariadenia v spolupráci s úradom verejného zdravotníctva podľa osobitného predpisu. Návrhy opatrení alebo odporúčaní na ďalší postup úrad zasiela ministerstvu vnútra a obvodným úradom v sídle kraja v oblasti ohrozenia“ (ustanovenie § 28 ods. 24 atómového zákona).

Vzhľadom na platný zákon č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 69/2020 Z. z. (ďalej len „zákon o radiačnej ochrane“) a postupné smerovanie a rozpracovanie radiačnej monitorovacej siete a hodnotenia udalostí z pohľadu radiačnej ochrany na úrade verejného zdravotníctva, bolo potrebné zosúladiť a spresniť atómový zákon so zákonom o radiačnej ochrane a vyjasniť si v legislatíve vzájomné kompetencie. Doterajšie znenie ustanovenia § 28 ods. 24 atómového zákona popisovalo návrhy odporúčaní a opatrení, no nebola v ňom definovaná „časová fáza“ udalosti, čo mohlo budiť dojem, že úrad bude pripravovať odporúčania počas celého trvania udalosti, napríklad aj v neskorej fáze. Prechodná alebo neskorá fáza udalosti však už nečerpá priamo z technologického vývoja stavu v jadrovom zariadení, ale z rôznych vstupov (radiačných meraní kontaminácie, sociálnych, ekonomických, poľnohospodárskych faktorov, atď.). Preto bolo potrebné, aby bolo v atómovom zákone upravené časové obdobie udalosti, keď je úrad relevantne prínosný pri príprave konkrétnych odporúčaní, ktoré vychádzajú z poznatkov zisťovania technologického stavu a vývoja priebehu udalosti. Toto je ideálne ohraničiť obdobím, keď už nebude pretrvávajúť únik rádioaktívnych látok a ani už nebude hroziť, že k úniku ešte dôjde. Zároveň sa ustanovuje, že úrad pri príprave odporúčaní v spomínanej fáze udalosti spolupracuje priamo s úradom verejného zdravotníctva, čoho výstupom je spoločný návrh opatrení, ktorý sa zasiela na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a obvodné úrady v sídle kraja v oblasti ohrozenia.

→ Zákon o posudzovaní vplyvov

Novela sa ďalej dotkla aj **zákona o posudzovaní vplyvov**, a to najmä doplnením nového ustanovenia § 37a zákona o posudzovaní vplyvov.

„Navrhovateľ je povinný pred začatím stavebného konania na stavbu jadrového zariadenia podľa osobitného predpisu zaslať príslušnému orgánu žiadosť o vyhodnotenie súladu návrhu dokumentácie pre stavebné konanie s aktuálnosťou rozhodnutí vydanými podľa zákona o posudzovaní vplyvov a ich podmienkami vo vzťahu k životnému prostrediu, ktorá obsahuje písomné vyhodnotenie spôsobu zapracovania podmienok, určených v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku a projektovú dokumentáciu“ (ustanovenie § 37a ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov).

„Príslušným orgánom na vyhodnotenie súladu je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) (ustanovenie § 37a ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov).

„Ministerstvo vyhodnotí, či v súvislosti so zmenami v životnom prostredí, vzhľadom na časový horizont realizácie navrhovanej činnosti, môže realizácia navrhovanej činnosti mať významné vplyvy na životné prostredie“ (ustanovenie § 37a ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov). „Potvrdenie o súlade vydá ministerstvo do 30 dní od doručenia žiadosti“ (ustanovenie § 37a ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov). „Potvrdenie o súlade nenahrádza záväzné stanovisko podľa ustanovenia § 38 zákona o posudzovaní vplyvov“ (ustanovenie § 37a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov).

→ Zákon o zodpovednosti za jadrovú škodu

V rámci **zákona o zodpovednosti za jadrovú škodu** sa novelou upravuje znenie poznámok pod čiarou, v dôsledku čoho sa vylučuje povinnosť finančného krytia zodpovednosti za jadrovú škodu spôsobenú jadrovou udalosťou, keďže reálne taká škoda pri umiestňovaní nehrozí.

Novela nadobudne účinnosť **dňom vyhlásenia** v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

NOVELA ZÁKONA O VEREJNEJ VÝSKUMNEJ INŠTITÚCII

Zmeny sa po novom dotýkajú aj problematiky verejných výskumných inštitúcií. Novinky sa prejavujú najmä v zmenách zloženia niektorých orgánov verejných výskumných inštitúcií, zmenách v spôsobe kreovania niektorých orgánov verejných výskumných inštitúcií, či v znižovaní počtu dokumentov zakladaných do zbierky listín verejných výskumných inštitúcií.

Dňa **21. septembra 2021** bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon č. **346/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **243/2017** Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VVI“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novelou dochádza okrem zákona o VVI aj k zmenám alebo doplneniu: **(A)** zákona č. **291/2002** Z. z. o štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej pokladnici“), **(B)** zákona č. **222/2004** Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), **(C)** zákona č. **172/2005** Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. **575/2001** Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii štátnej podpory“), **(D)** zákona č. **435/2010** Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní dotácií MOSR“), **(E)** zákona č. **302/2016** Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. **545/2010** Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. **617/2007** Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. **575/2001** Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní dotácií MSSR“) a **(F)** zákona č. **111/2018** Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní dotácií UPVI“).

→ Cieľ novely

Cieľom novely je predovšetkým: **(A)** zmena zloženia správnej rady (doplnenie členov vymenúvaných zakladateľom), **(B)** zmena zloženia vedeckej rady (doplnenie odborníkov z príbuzných oblastí), **(C)** zmena vedeckej rady z obligatórneho orgánu na fakultatívny, **(D)** doplnenie doktorandov do voličskej základne verejnej výskumnej inštitúcie, **(E)** zmena pri vymenúvaní vedúceho organizačnej zložky (presun pôsobnosti zo zakladateľa na riaditeľa), **(F)** doplnenie možnosti zámery prioritného majetku, **(G)** zníženie počtu dokumentov zakladaných do zbierky listín, **(H)** zavedenie vekového obmedzenia zamestnancov verejnej výskumnej inštitúcie obdobne ako pri vysokoškolských učiteľoch, resp. pri pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch. Vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť vlastného textu novely prinášame v tomto príspevku prehľad najdôležitejších zmien, ktoré novela do zákona o VVI a ďalších právnych predpisov priniesla a odkazujeme na plné znenie novely, dostupnej v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Novela prináša najmä nasledovné zmeny.

(1) Zavedenie povinnosti zakladateľa zverejňovať vnútorné predpisy verejnej výskumnej inštitúcie (ďalej len „v. v. i.“).

Novela ustanovuje, že vnútorné predpisy, ktoré vydáva zakladateľ, uverejňuje práve zakladateľ. Ak by sa táto povinnosť ponechala na v. v. i., existencia viacerých v. v. i. v pôsobnosti jedného zakladateľa (najmä prípad Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“)) by znamenala zbytočné uverejňovanie toho istého a tiež zvýšenie rizika uverejnenia rôznych alebo časovo neaktuálnych textov vnútorných predpisov zakladateľa na webových sídlach rôznych v. v. i. v jeho pôsobnosti. Presun tejto povinnosti na zakladateľa umožní získanie istoty uverejnenia autentického a aktuálneho textu a odbremenenie jednotlivých v. v. i. (ustanovenia **§ 2 ods. 3 písm. d)** a **§ 3 ods. 3 písm. e)** zákona o VVI).

(2) Uverejňovanie materiálov, o ktorých rokujú kolektívne orgány v. v. i.

Jednotlivé kolektívne orgány v. v. i. môžu rokovať o materiáloch rôznej povahy (konceptia, návrh, finálne znenie dokumentu alebo návrhu dokumentu...) a môžu obsahovať informácie vykazujúce rôznu mieru citlivosti z pohľadu práv a právom chránených záujmov v. v. i. Plošná povinnosť v. v. i. uverejňovať tieto materiály by zaťažila predsedu/člena/členov rád v. v. i. potrebou systematicky skúmať obsah materiálov určených na prerokovanie s cieľom zistiť, či materiály neobsahujú informácie, ktorých zverejnením by mohla vzniknúť ujma na právach alebo právom chránených záujmoch v. v. i. alebo či nie je daný iný právny dôvod pre nezverejnenie informácií obsiahnutých v materiáloch podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z. z.“). Keďže prevažná väčšina členov orgánov v. v. i. nebude mať právnické vzdelanie (budú to najmä výskumní pracovníci), zistenie, či nie je daný niektorý právny dôvod pre nezverejnenie informácií obsiahnutých v materiáloch, bude pre členov orgánov v. v. i. problematické. Pre porovnanie, české v. v. i. nemajú povinnosť zverejňovať ani materiály určené na prerokovanie v radách v. v. i. ani zápisnice z ich zasadnutí. Takúto povinnosť nemajú ani slovenské verejné vysoké školy (ustanovenia § 2 ods. 3 písm. d) tretí bod a § 42 ods. 1 písm. d) zákona o VVI - vypustenie).

(3) Zavedenie fakultatívnej povahy vedeckej rady pri tzv. infraštruktúrnych v. v. i.

V tejto súvislosti, vo vzťahu k zakladacej listine sa novelou ustanovuje, že zakladateľ môže v zakladacej listine prevažne infraštruktúrnej v. v. i. výslovne určiť, že ide o takýto typ v. v. i., a či sa v nej zriaďuje vedecká rada alebo nie. Pre väčšinu budúcich v. v. i. bude ťažiskovým predmetom hlavnej činnosti uskutočňovanie výskumu, čo odôvodňuje existenciu vedeckej rady. Nakoľko ale pre infraštruktúrne v. v. i. bude ťažiskovým predmetom hlavnej činnosti iná činnosť ako uskutočňovanie výskumu, vyvoláva to otázku nutnosti existencie vedeckej rady. Preto novela ustanovuje, že bude na zvážení zakladateľa určiť, či prípadná minoritná činnosť uskutočňovania výskumu alebo inej vedeckej, pedagogickej alebo osobitnej činnosti prevažne infraštruktúrnej v. v. i. a prítomnosť relevantného

počtu výskumných pracovníkov v nej odôvodňuje zriadenie vedeckej rady. Prevažne infraštruktúrne v. v. i. nebudú uskutočňovať výskum, alebo iba v obmedzenej miere, ale budú poskytovať služby iným, prevažne výskumným v. v. i. založeným rovnakým zakladateľom. Podriadenosť záujmov prevažne infraštruktúrnej v. v. i. záujmom prevažne výskumných v. v. i. založených rovnakým zakladateľom odôvodňuje obmedzenie rozhodovacej autonómie správnej rady v. v. i., ktorá je zabezpečená jej právomocami a volebnou legitimitou od zamestnancov v. v. i. Možnosť vymenúvať členov správnej rady prevažne infraštruktúrnej v. v. i. umožní zakladateľovi ubezpečiť sa, že výkon právomocí správnej rady bude smerovať v prvom rade k uspokojeniu potrieb prevažne výskumných v. v. i. (ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d) až f), § 15 ods. 1 písm. c) a § 15 ods. 2 zákona o VVI).

(4) Dozorná rada v. v. i.

Skúsenosť s kreáciou dozorných rád v. v. i. pri transformácii organizácií SAV na v. v. i. v roku 2018 ukázala, že zdrojom komplikácií bolo aj to, že vzťah medzi v. v. i. a členom dozornej rady v. v. i. sa v zásade spravuje ustanoveniami o mandátnej zmluve podľa ustanovenia § 566 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) a preto aj prípadná zodpovednosť člena dozornej rady voči samotnej v. v. i. by bola objektívnou zodpovednosťou podľa Obchodného zákonníka. Členmi dozorných rád v. v. i. budú zväčša zamestnanci zakladateľa v. v. i. (s ekonomickým alebo právnym vzdelaním alebo so skúsenosťami s riadením vo vedeckej organizácii). Táto skutočnosť svedčí v neprospech voľby obchodnoprávnej úpravy zmluvného vzťahu (mandátnej zmluvy) a obchodnoprávnej zodpovednosti, pretože členovia dozornej rady v. v. i. - zamestnanci zakladateľa v. v. i. nie sú podnikateľmi a vzťah vznikajúci pri výkone funkcie člena dozornej rady v. v. i. nie je ani tzv. absolútnym obchodnoprávnym vzťahom. Táto skutočnosť skôr odôvodňuje voľbu občianskoprávneho zmluvného vzťahu (príkazná zmluva) a občianskoprávnej zodpovednosti (ustanovenie § 420 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“)), pretože občianskoprávna zodpovednosť - podobne ako zodpovednosť podľa zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník

práce“) (ustanovenie § 179 a nasl. Zákonníka práce) je subjektívnou (hoci v prípade občianskoprávnej zodpovednosti sa zavinenie prezumuje - ustanovenie § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka) (ustanovenie § 19 ods. 10 zákona o VVI).

(5) Model úveru pre v. v. i.

Verejné vysoké školy môžu so súhlasom akademického senátu vysokej školy a správnej rady používať ako zdroj financovania aj bankový úver na výskumnú a vývojovú činnosť a na financovanie kapitálových výdavkov. Verejné vysoké školy iba informujú Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) a Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) o predpokladanej výške úveru, o podrobnostiach jeho čerpania a splácania a o dohodnutých zmenách úveru najneskôr 15 dní pred uzatvorením zmluvy o úvere alebo dodatku k nej. Ponechanie doterajšieho režimu možnosti čerpania úveru v. v. i., teda nemožnosť úveru ako možného zdroja financovania výskumnej a vývojovej činnosti v. v. i., by malo podľa predkladateľov novely za následok (A) potenciálne zníženie objemu výskumnej a vývojovej činnosti v. v. i., ktorá by inak mohla byť uskutočňovaná vďaka úveru, (B) väčšie nároky na verejné zdroje financovania výskumnej a vývojovej činnosti v. v. i. a (C) znevýhodnenie v. v. i. oproti verejným vysokým školám, ktoré môžu na financovanie výskumnej a vývojovej činnosti využiť aj úver.

Zatiaľ čo verejné vysoké školy môžu čerpať úver so súhlasom svojich dvoch vnútorných orgánov (akademický senát a správna rada), v. v. i. by mohli uzatvoriť úverovú zmluvu po súhlase/schválení (A) svojho vnútorného orgánu (správna rada alebo dozorná rada), (B) svojho zakladateľa a (C) ministerstva financií. Zákon o VVI upravuje hodnotiace kritérium, na základe ktorého dozorná rada v. v. i. schváli alebo neschváli uzatvorenie úverovej zmluvy v. v. i. Týmto kritériom je súladnosť s požiadavkou na riadne a hospodárne využívanie majetku v. v. i. Keďže dozorná rada v. v. i. je „predĺženou rukou“ zakladateľa vo v. v. i. a keďže správna rada v. v. i. plní rovnakú úlohu dohľadu nad riadnym hospodárením v. v. i. toto hodnotiace kritérium budú na základe analógie, resp. podobnosti úloh, aplikovať pri rozhodovaní o schválení uzatvorenia úverovej zmluvy v. v. i. aj správna rada v. v. i. a zakladateľ v. v. i. Naopak, právne predpisy neupravujú kritérium, na základe ktorého ministerstvo financií bude rozhodovať, že

odsúhlasí alebo neodsúhlasí uzatvorenie úverovej zmluvy v. v. i. Ponechanie povinnosti predchádzajúceho súhlasu ministerstva financií s uzatvorením akejkoľvek úverovej zmluvy v. v. i. by malo za následok (A) sťaženie možnosti v. v. i. reálne uzatvoriť úverovú zmluvu, pretože, na jednej strane, ministerstvo financií nemalo žiadnu lehotu na rozhodnutie (o daní alebo nedaní súhlasu) a neriadilo sa pri rozhodovaní žiadnym vopred známym hodnotiacim kritériom, a na strane druhej, ponuka úveru je bankou zväčša časovo obmedzená, (B) sťaženie možnosti v. v. i. zabezpečiť vlastné spolufinancovanie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov z úveru a tým aj zníženie šance, že čerpaním úveru - napriek veľmi miernemu zvýšeniu dlhu sektora verejného sektora - sa dostaví pozitívny následok v podobe vytvorenia hmotných aktív mnohonásobne vyššej hodnoty a skokového zlepšenia materiálneho vybavenia v. v. i., a (C) znevýhodnenie v. v. i. oproti verejným vysokým školám, ktoré môžu dosiahnuť uzatvorenie úverovej zmluvy po absolvovaní schvalovacieho procesu iba internými orgánmi (ustanovenia § 24 ods. 7 a § 24 ods. 10 zákona o VVI).

(6) Rozšírenie možných spôsobov nakladania s prioritným majetkom v. v. i.

Pre dosiahnutie zvýšenia flexibility pri nakladaní s majetkom v. v. i. dochádza k rozšíreniu možných spôsobov nakladania s prioritným majetkom aj o (A) zámenu majetku so sesterskou v. v. i., (B) zámenu majetku so zakladateľom; v tomto prípade pri rešpektovaní obmedzení vyplývajúcich aj zo zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 278/1993 Z. z.“), a (C) zámenu majetku s inou osobou. Novela rozširuje možnosti hospodárneho využitia majetku v rámci skupiny v. v. i. spadajúcich do pôsobnosti jedného zakladateľa a tým umožňuje vyhnúť sa nutnosti komplikovanejšieho a rozpočtovo náročnejšieho spôsobu uspokojovania priestorových a iných vecných potrieb v. v. i. subjektmi súkromného sektora v situácii, keď by mohli byť uspokojené sesterskými v. v. i. alebo zakladateľom. Až v prípade nezájmu sesterských v. v. i. alebo zakladateľa by prichádzala do úvahy zámena s inou osobou. Majetok, ktorý by v. v. i. získala zo zámeny za svoj prioritný majetok, by automaticky nadobudol štatút prioritného majetku, aj keď ho predtým u pôvodného vlastníka (sesterská v. v. i., zakladateľ, iná osoba) nemal. V súvislosti s požiadavkou predchádzajúceho súhlasu ministerstva financií alebo vlády Slovenskej

republiky sa pri darovaní alebo zámene bude vyžadovať súhlas len ak ide o darovanie svojmu zakladateľovi alebo ak ide o zámenu so svojim zakladateľom. Ak ide o darovanie v. v. i. v pôsobnosti rovnakého zakladateľa alebo o zámenu s v. v. i. v pôsobnosti rovnakého zakladateľa tento súhlas sa nevyžaduje (ustanovenia § 31 ods. 1 až 3 a § 31 ods. 4 zákona o VVI).

(7) Zavedenie fakultatívnej povahy štatútu a pravidiel tvorby rozpočtu v. v. i.

Novela ustanovuje, že štatút a pravidlá tvorby rozpočtu sa stanú iba fakultatívne vydávanými vnútornými predpismi. Skúsenosť s prípravou obsahu štatútov a organizačných poriadkov organizácií SAV pri transformácii na v. v. i. v roku 2018 ukázala, že **(A)** rozlišovanie vecného zamerania štatútu v. v. i. a organizačného poriadku v. v. i. je problematické, **(B)** väčšina ustanovení štatútu iba reprodukuje a systematizuje pravidlá vyplývajúce z rôznych iných prameňov alebo odkazuje na iné pramene a **(C)** štatút má iba veľmi obmedzený vlastný normatívny obsah. Právna úprava verejných výskumných inštitúcií v Českej republike predpokladá, že v. v. i. bude mať iba dva dokumenty so všeobecným vecným zameraním, a to **(1)** zriaďovaciu listinu a **(2)** organizačný poriadok. Z vyššie uvedených dôvodov je pre v. v. i. - popri existencii zakladacej listiny - paralelná existencia štatútu a organizačného poriadku zbytočná. Skúsenosť s prípravou pravidiel tvorby rozpočtu v. v. i. SAV (prijatých pri transformácii organizácií SAV na v. v. i. v roku 2018) ukazuje, že veľká väčšina ich ustanovení iba reprodukuje pravidlá týkajúce sa rozpočtu v. v. i. vyplývajúce z rôznych iných prameňov a odkazuje na ďalší vnútorný predpis (zásady rozpisu finančných prostriedkov poskytovaných zakladateľom v. v. i. v jeho pôsobnosti), a teda že majú iba veľmi obmedzený vlastný normatívny obsah.

Priestor pre vlastný normatívny prínos tohto vnútorného predpisu v. v. i. je malý aj z dôvodu existencie ďalších právnych predpisov majúcich dopad na tvorbu rozpočtu v. v. i. Na druhej strane, pravidlá tvorby rozpočtu v. v. i. môžu mať význam pre niektoré v. v. i., ktoré vzhľadom na svoju veľkosť, rôznorodosť príjmov a výdavkov, resp. vysokú mieru vnútornej štruktúrovanosti môžu mať záujem využiť priestor, ktorý ponechávajú viaceré všeobecne záväzné predpisy, a prostredníctvom tohto vnútorného predpisu upraviť pravidlá tvorby svojho rozpočtu zohľadňujúc uvedené špecifiká. Z

uvedeného dôvodu novela ustanovuje, že pravidlá tvorby rozpočtu v. v. i. budú fakultatívne vydávaným vnútorným predpisom v. v. i. (ustanovenie § 37 ods. 1 a 2 zákona o VVI).

(8) Zmeny v zákone o Štátnej pokladnici.

Novelou dochádza k spresneniu ustanovení zákona o Štátnej pokladnici tak, aby v. v. i. boli uvedené nielen ako klienti Štátnej pokladnice, ale aj ako klienti, ktorých rozpočet a výdavky bude Štátna pokladnica realizovať spôsobom podľa ustanovenia § 7 ods. 1 a 3 zákona o Štátnej pokladnici. V tejto súvislosti sa v. v. i. dopĺňa aj medzi klientov, o ktorých Štátna pokladnica zostavuje súbory údajov z vlastnej evidencie a z účtovných výkazov a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy a tiež medzi klientov, na ktorých sa budú vzťahovať ustanovenia o postupoch pri predkladaní žiadosti o realizáciu platobnej operácie (ustanovenia § 6 ods. 3 písm. a), § 7 ods. 1 a 3 a § 8 ods. 1 zákona o Štátnej pokladnici).

(9) Zmeny v zákone o DPH.

Novelou sa zavádza nástroj na fiškálnu podporu dodávok pre potreby výskumu. Zavedenie nástroja je koncipované v súlade s čl. 36 smernice Rady 2009/132/ES z 19. októbra 2009, ktorou sa určuje rozsah platnosti článku 143 písm. b) a c) smernice 2006/112/ES vzhľadom na oslobodenie od dane z pridanej hodnoty na finálny dovoz určitého tovaru (ďalej len „smernica“). Podľa čl. 36 ods. 1 písm. a) smernice pri dovoze tovaru sú od dane oslobodené len zvieratá, ktoré boli bezplatne zaslané. Pri dovoze biologických a chemických látok je oslobodenie od dane aj pre prípady, kedy sú takéto látky poskytnuté odplatne (ustanovenie § 48 ods. 2 písm. i) a j) zákona o DPH).

(10) Zmeny v zákone o organizácii štátnej podpory.

Na základe skúseností z aplikačnej praxe dochádza k rozšíreniu zákonom o organizácii štátnej podpory ustanoveného rozsahu pôsobnosti Agentúry na podporu výskumu a vývoja, v rámci ktorého môže nadväzovať aktívnu spoluprácu s ministerstvom školstva a jeho priamo riadenými organizáciami. Uvedená zmena umožní uplatnenie skúseností a poznatkov agentúry pri posudzovaní širšieho okruhu žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov, ako tomu bolo doposiaľ. V dôsledku uvedeného je možné predpokladať celkové zefektívnenie poskytovania štátnej podpory výskumu a vývoja

(ustanovenie § 12 ods. 12 zákona o organizácii štátnej podpory).

(11) Zmeny v zákone o poskytovaní dotácií MOSR a zákone o poskytovaní dotácií MSSR.

Po novom sa v. v. i. zahrňujú medzi subjekty oprávnené uchádzať sa o dotácie podľa rezortných dotačných zákonov obdobne, ako sa okruh oprávnených subjektov v jednotlivých dotačných zákonoch rozširoval samotným zákonom o VVI v roku 2017. Vzhľadom na to, že jednotlivé v. v. i. sú povinné mať svoje účty vedené výlučne v Štátnej pokladnici, upravuje sa technicky táto skutočnosť aj v príslušných ustanoveniach zákona o poskytovaní dotácií MOSR a zákona o poskytovaní dotácií MSSR.

(12) Zmeny v zákone o poskytovaní dotácií UPVI.

Okrem úpravy obdobnej ako je tomu pri zákone o poskytovaní dotácií MOSR a zákone o poskytovaní dotácií MSSR sa novelou do zákona o poskytovaní dotácií UPVI zavádza aj rozšírenie oprávnených žiadateľov o dotáciu. Vo vzťahu k zverejňovaniu výzvy na predkladanie žiadostí najmenej dva mesiace pred termínom predkladania žiadostí na webovom sídle Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky dochádza na základe skúseností z aplikačnej praxe k skráteniu tejto lehoty na jeden mesiac.

Novela nadobúda účinnosť dňa **01. novembra 2021.**

ZMENY V ZÁKONE O SAV A V GEOLOGICKOM ZÁKONE

Novelizáciou prešla na jeseň roku 2021 aj legislatíva, týkajúca sa Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“) ako jednej z našich základných vedeckých inštitúcií, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **21. septembra 2021** zákon č. **347/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **133/2002** Z. z. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o SAV“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **569/2007** Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „geologický zákon“).

→ Cieľ novely

Cieľom novely je predovšetkým: **(A)** zmena zloženia akademickej obce SAV v nadväznosti na zmenu voličskej základne verejnej výskumnej inštitúcie, **(B)** zmena pôsobností snemu SAV, vedeckej rady SAV a predsedníctva SAV (napr. presun niektorých pôsobností na vedeckú radu s tým, že sa ponecháva vyjadrovanie snemu), **(C)** zmena zloženia vedeckej rady SAV (napr. doplnenie všetkých podpredsedov a doplnenie členov navrhovaných Radou vlády Slovenskej republiky pre vedu, techniku a inovácie), **(D)** rozšírenie nezlučiteľnosti funkcie člena predsedníctva SAV, **(E)** úprava plynutia funkčného obdobia predsedníctva SAV, **(F)** úprava náležitostí štatútu SAV, **(G)** vytvorenie a úprava pôsobnosti Komisie pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov, **(H)** úprava priznávania vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov, **(I)** transformácia organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie.

Vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť vlastného textu novely prinášame v tomto príspevku prehľad najdôležitejších zmien, ktoré novela do zákona o SAV a geologického zákona priniesla a odkazujeme na plné znenie novely, dostupnej v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Novela prináša najmä nasledovné zmeny.

(1) Rozšírenie dokumentov, na tvorbe ktorých sa SAV môže zúčastňovať.

S cieľom širšieho zapojenia SAV do odborných debát celospoločenského významu alebo odvetvového významu dochádza k rozšíreniu dokumentov, na tvorbe ktorých sa SAV môže zúčastňovať vzhľadom na to, že spadajú do oblastí činnosti SAV, osobitne do vybraných odborov vied, na ktoré sa zameriava činnosť SAV. Takýmito dokumentmi sú napríklad **(A)** štátna vedná a technická politika, **(B)** zámery a dlhodobé koncepcie rozvoja umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, **(C)** koncepcia ochrany pamiatkového fondu, **(D)** štátna zdravotná politika, **(E)** koncepcie geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky, **(F)** sústava odborov vedy a techniky a číselníky odborov vedy a techniky alebo **(G)** iné dokumenty, ktoré predpokladajú riešenie otázok koncepcnej povahy a legislatívnej povahy, do riešenia ktorých ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy majú zapájať vedecké inštitúcie a výskumné pracoviská (ustanovenie **§ 4 ods. 2 písm. d)** zákona o SAV).

(2) Zmeny v právomociach a úlohách snemu SAV.

Rozširuje sa okruh orgánov a subjektov oprávnených podávať návrh na schválenie štatútu SAV alebo jeho zmeny. Uvedená zmena má umožniť v prípade potreby alternatívne a zároveň pružnejšie podanie návrhu na schválenie zmeny štatútu SAV a tým aj jeho rýchlejšie schválenie snemom SAV. Vytvára sa tiež možnosť, aby štatút SAV mohol určiť aj ďalší orgán SAV, ktorý bude oprávnený podávať návrh na schválenie štatútu SAV alebo jeho zmeny. Väčšina dvoch tretín všetkých členov snemu potrebná na schválenie štatútu SAV alebo jeho zmeny ostáva zachovaná. Od nového predsedníctva sa očakáva, že sformuluje svoje programové vyhlásenie a predstúpi s ním pred snem, ktorý ho bude schvaľovať. Vytvára sa tiež priestor pre to, aby snem vymedzil tzv. štrukturálne operácie (založenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie organizácie SAV alebo jej zrušenie s likvidáciou a zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie organizačnej zložky alebo jej zrušenie s likvidáciou), ktoré sa realizujú na návrh alebo so súhlasom všetkých dotknutých organizácií alebo organizačných zložiek a pri ktorých preto

nebude potrebný súhlas snemu a bude postačujúca existencia pravidiel pre tieto operácie. Podľa doterajšieho právneho stavu snem volil kandidátov na členov predsedníctva a až následne volil kandidáta na predsedu SAV spomedzi už zvolených členov predsedníctva. Uvedený postup sťažoval možnosť vytvorenia kolektívu, ktorý by presadzoval záujmy zdieľané predsedníctvom aj predsedom SAV. Otázky vecného a časového vzťahu medzi ustanovením do funkcie predsedu SAV a ustanovením predsedníctva by tak boli upravené v štatúte SAV alebo vo volebnom poriadku snemu. Schvaľovanie koncepcie vednej politiky SAV a podmienok a ukazovateľov pravidelného hodnotenia organizácií SAV prechádza z pôsobnosti snemu do pôsobnosti vedeckej rady SAV. Z tohto dôvodu sa ponecháva v pôsobnosti snemu aspoň vyjadrovanie sa k návrhu týchto dvoch dôležitých dokumentov. Rovnako sa ustanovuje snemu právo vyjadrovať sa k iným dokumentom, ktoré zásadne ovplyvňujú činnosť SAV, hoci ich schvaľuje iný orgán SAV alebo sa tento dokument schvaľuje mimo SAV (ustanovenie § 8 ods. 7 zákona o SAV).

(3) Zmeny v zložení vedeckej rady SAV.

S cieľom zvýšenia miery otvorenia sa vedeckej rady SAV vonkajšiemu prostrediu oproti doterajšiemu stavu, podľa ktorého počet externých členov vedeckej rady SAV tvoril najviac tretinu z celkového počtu členov vedeckej rady, dochádza k doplneniu významných vedcov SAV (teda aj osôb mimo predsedníctva) a osôb navrhnutých Radou vlády Slovenskej republiky pre vedu, techniku a inovácie. Doterajšia právna úprava neumožňovala presne určiť začiatok plynutia funkčného obdobia vedeckej rady SAV. Keďže predsedom vedeckej rady SAV je predseda SAV a začiatok plynutia funkčného obdobia predsedu SAV je jednoznačný (dátum uvedený v menovacom dekrete od prezidenta Slovenskej republiky), novela ustanovuje, že začiatok plynutia funkčného obdobia vedeckej rady SAV bude totožný so začiatkom plynutia funkčného obdobia predsedu SAV. Dochádza tiež k výraznému posilneniu právomocí vedeckej rady SAV, na ktorú by mala prejsť právomoc schvaľovať koncepčné dokumenty, ktorými sú (A) koncepcia vednej politiky SAV, (B) podmienky a ukazovatele hodnotenia organizácií SAV a (C) výročná správa o činnosti SAV. Určenie koncepcie vednej politiky a podmienok a ukazovateľov hodnotenia organizácií je úloha odbornej povahy a mala by byť zverená vedeckej rade, ako odbornému orgánu SAV. Navyše, ponechanie právomoci určovať podmienky a ukazovatele hodnotenia organizácií SAV snemu,

teda zástupcom tých organizácií, ktoré majú byť hodnotené, vyvoláva podozrenie z konfliktu záujmov. Súčasne sa v dôsledku väčšej miery otvorenia vedeckej rady SAV externému prostrediu posilní vplyv externého prostredia na smerovanie SAV (ustanovenie § 9 zákona o SAV).

(4) Zmeny v obmedzení počtu po sebe nasledujúcich funkčných období člena predsedníctva SAV.

Po novom sa vypúšťa obmedzenie počtu po sebe nasledujúcich funkčných období člena predsedníctva na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Pri zohľadnení obmedzenia počtu po sebe nasledujúcich funkčných období predsedu SAV na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia, rovnaké obmedzenie aj pre členov predsedníctva by vylučovalo možnosť, aby sa osoba, ktorá už bola členom predsedníctva, stala v nasledujúcom funkčnom období predsedom SAV a vykonávala túto funkciu dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Pritom takáto možnosť by bola vhodná, pretože osoba so skúsenosťou s výkonom funkcie člena predsedníctva by mohla využiť túto skúsenosť pri výkone funkcie predsedu SAV. Navyše, obmedzenie počtu po sebe nasledujúcich funkčných období sa zvyčajne uplatňuje iba u jednoosobových orgánov alebo u predsedov kolektívnych orgánov, nie u radových členov kolektívnych orgánov. Doterajšia právna úprava neumožňovala presne určiť začiatok plynutia funkčného obdobia predsedníctva. Keďže predseda SAV riadi predsedníctvo a začiatok plynutia funkčného obdobia predsedu SAV je jednoznačný (dátum uvedený v menovacom dekrete prezidenta Slovenskej republiky), ustanovuje sa, aby začiatok plynutia funkčného obdobia predsedníctva bol totožný so začiatkom plynutia funkčného obdobia predsedu SAV (ustanovenia § 10 ods. 4 a 5 a § 12 ods. 7 zákona o SAV).

(5) Zavedenie inštitútu dočasného predsedu SAV.

Zavádza sa inštitút tzv. dočasného predsedu SAV s cieľom zabezpečiť, aby aj v prípade mimoriadnych okolností, v dôsledku ktorých by SAV nemala ani riadneho predsedu, ani „prvého“ podpredsedu, existovala rýchla procedúra umožňujúca ustanoviť do funkcie dočasného predsedu SAV na účel zabezpečenia continuity výkonu funkcie štatutárneho orgánu SAV. Takáto situácia by nastala napríklad, ak by uplynulo funkčné obdobie celému predsedníctvu a SAV by ešte nemala nového riadneho predsedu alebo ak by riadnemu

predsedovi predčasne skončil výkon funkcie a tento ešte počas výkonu funkcie neurčil „prvého“ podpredsedu SAV alebo ak by došlo k predčasnému ukončeniu výkonu funkcie predsedu aj „prvého“ podpredsedu (ustanovenie § 12 ods. 18 zákona o SAV).

(6) Spresnenie vymedzenia otázok, ktoré môže upravovať štatút SAV.

Oproti doterajšiemu právnemu stavu sa spresňuje vymedzenie otázok, ktoré môže upravovať štatút SAV s cieľom zohľadniť reálne potreby SAV. Výslovne sa uvádza, že štatút SAV upravuje vnútorné členenie samosprávnych orgánov SAV a učenej spoločnosti a možnosť delegácie výkonu niektorých pôsobností na ich orgán, člena alebo na časť. Pojem časť zákon o SAV výslovne neupravuje, ale v praxi v súčasnosti ide napr. o jednotlivé komory snemu SAV, vedenie oddelenia vied predsedníctva SAV, riadnych členov učenej spoločnosti (ustanovenie § 14 ods. 1 zákona o SAV).

(7) Ustanovenie týkajúce sa vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov.

Z dôvodu zmeny právnej formy všetkých organizácií SAV na verejné výskumné inštitúcie (ďalej len „v. v. i.“) od 1. januára 2022 sa tretia časť zákona o SAV v doterajšom znení stala nadbytočnou. Po novom budú tretiu časť zákona o SAV tvoriť ustanovenia, ktorých cieľom je komplexná úprava a zjednodušenie systému priznávania vedeckých kvalifikačných stupňov, ktorý doposiaľ upravoval zákon č. 39/1977 Zb. o výchove nových vedeckých pracovníkov a o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov v znení zákona č. 324/1996 Z. z. a vyhlášky Československej akadémie vied č. 53/1977 Zb. a č. 55/1977 Zb. (ďalej len „zákon č. 39/1977 Zb.“). Ostávajú zachované stupne IIb, IIa a I, ale upravuje sa okruh osôb, ktorých sa vedecký kvalifikačný stupeň týka. Konkrétne pôjde o výskumných pracovníkov v. v. i., t.j. po transformácii to budú výskumní pracovníci organizácií SAV a výskumní pracovníci rezortných v. v. i., ale aj výskumných pracovníkov vysokých škôl alebo držiteľov osvedčenia o spôsobilosti uskutočňovať výskum a vývoj. Tým zároveň dôjde k spresneniu, keďže podľa doterajšieho právneho stavu podľa ustanovenia § 33 ods. 1 zákona č. 39/1977 Zb. „Systém ďalšieho zvyšovania kvalifikácie a hodnotenia tvorivej spôsobilosti, ktorý upravujú nasledujúce ustanovenia zákona č. 39/1977 Zb., sa vzťahuje iba na pracovníkov

pôsobiacich vo funkciách, pre ktoré sa vyžaduje vedecká kvalifikácia vyjadrená vedeckými kvalifikačnými stupňami (ďalej len „vedeckí pracovníci“). Citované ustanovenie § 33 ods. 1 zákona č. 39/1977 Zb. je obsahovo už prekonané a nejednoznačné. Definície jednotlivých kvalifikačných stupňov sa po novom zjednodušujú a aktualizujú. V nadväznosti na systémovú úpravu hodnotenia tvorivej spôsobilosti výskumných pracovníkov v ustanovení § 15 zákona o SAV dochádza tiež k zriadeniu Komisie pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie výskumných pracovníkov, ktorej činnosť bude organizačne a materiálne zabezpečovať SAV. V tejto súvislosti je potrebné upraviť aj jej zloženie a činnosť vo vzťahu k priznávaniu vedeckého kvalifikačného stupňa IIa a vedeckého kvalifikačného stupňa I (ustanovenia § 15, 16 a 17 zákona o SAV).

(8) Transformácia organizácií na verejné výskumné inštitúcie.

Novelou dochádza k nastaveniu procesu transformácie organizácií SAV z rozpočtových organizácií alebo príspevkových organizácií na v. v. i. Transformačné ustanovenia § 21aa a § 21ab zákona o SAV upravujú účinky, ktoré vyplývajú ex lege k 1. januáru 2022, najmä (A) zmenu právnej formy organizácií SAV z rozpočtových/príspevkových organizácií na v. v. i. k 1. januáru 2022 bez nutnosti zrušenia organizácií a ich opätovného založenia, (B) prechod majetku štátu (v správe organizácií SAV) do vlastníctva v. v. i. SAV, ako aj prechod práv a povinností príslušnej organizácie vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov a z iných právnych vzťahov na v. v. i. SAV, (C) zachovanie organizačných zložiek (ďalej len „o. z.“), štruktúry orgánov organizácií SAV a štruktúry orgánov o. z. organizácií SAV, (D) pokračovanie vo výkone funkcie funkcionárov a členov orgánov organizácií SAV a o. z. organizácií SAV a zachovanie ich funkčných období a zloženia kolektívnych orgánov.

Transformačné ustanovenia § 21aa a § 21ab zákona o SAV tiež upravujú povinnosť SAV ešte pred 1. januárom 2022 vydať zakladacie listiny v. v. i. obsahujúce osobitne vymedzené náležitosti a predložiť Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky („ďalej len „ministerstvo školstva“) tieto zakladacie listiny a osobitne vymedzené údaje zapisované do registra v. v. i., ktoré v tom čase predložiť môže. Zakladacie listiny v. v. i. SAV nebudú obsahovať náležitosť vymedzenia majetku štátu v správe SAV, ktorý sa vkladá do v. v. i. funkciu tejto náležitosti

zakladacej listiny bude v prípade transformujúcich sa organizácií SAV plniť protokol o majetku podľa ustanovenia **§ 21aa ods. 11** zákona o SAV, ktorý SAV a v. v. i. podpíšu do 3 mesiacov odo dňa transformácie. Zakladacie listiny v. v. i. budú obsahovať aj IČO, ktorým bude IČO, ktoré mali ako rozpočtové alebo príspevkové organizácie. Medzi osobitne vymedzené údaje zapisované do registra v. v. i., ktoré SAV bude musieť predložiť v ustanovenej lehote, budú patriť aj údaje o riaditeľoch v. v. i. a vedúcich o. z. Vzhľadom na prechodné ustanovenie **§ 21aa ods. 4 písm. a) a ods. 5 písm. a)** zákona o SAV, dotknuté osoby sa stanú riaditeľmi v. v. i. alebo vedúcimi o. z. až dňa **1. januára 2022**, no i napriek tomu SAV dodá údaje o nich ešte pred **1. januárom 2022**, a to ako údaje predbežné a v prípade zmeny medzi ich poskytnutím a **1. januárom 2022** ich bude aktualizovať. V prípade, ak predkladaná zakladacia listina nebude obsahovať vyžadované osobitne vymedzené náležitosti alebo ak nebudú predložené vyžadované osobitne vymedzené údaje zapisované do registra v. v. i., ministerstvo školstva vyzve SAV na ich doplnenie, v prípade potreby aj opakovane; za týmto účelom sa upravujú poriadkové lehoty. Ak ani po opakovanej výzve SAV požadované údaje nedoplní, ministerstvo školstva zapíše organizáciu do registra v. v. i. v rozsahu dodaných údajov a dokumentácie, keďže SAV je vo vzťahu k jednotlivým organizáciám povinná dodať údaje najmenej v rozsahu požadovanom pri zápise novovzniknutej právnickej osoby do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.

Ministerstvo školstva zapíše v. v. i. SAV do registra v. v. i. od **1. januára 2022** v rozsahu údajov, ktoré SAV k tomuto dňu predloží. Zápis v. v. i. SAV a údajov o nich do registra v. v. i. dňa **1. januára 2022** má iba deklaratórny účinok. Iné údaje zapisované do registra v. v. i. ako údaje osobitne vymedzené v transformačnom paragrafe sa zapíšu do registra v. v. i. na základe štandardných návrhov na registráciu, ktoré podajú SAV a dotknuté v. v. i. po **1. januári 2022**.

Transformačné ustanovenia **§ 21aa a § 21ab** zákona o SAV tiež upravujú povinnosť SAV vydať a zverejniť na svojom webovom sídle vnútorné predpisy zakladateľa podľa ustanovenia **§ 38 ods. 1 zákona č. 243/2017 Z. z.** o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o v. v. i.“). Ustanovenie **§ 21b ods. 3** zákona o SAV zneplatnilo akty, ktoré boli kumulatívne: **(A)**

listinami (zakladacia listina a ďalšie listiny), **(B)** listinami v. v. i. SAV („Zakladacia listina organizácie uvedenej v ustanovení **§ 23 ods. 1 alebo 2** zákona o SAV a jej ďalšie listiny“) a **(C)** listinami vydanými SAV. **Ustanovenie § 21b ods. 3** zákona o SAV sa teda týkalo len zakladacích listín v. v. i. SAV a menovacích dekrétov riaditeľov, vedúcich o. z. a členov dozorných rád v. v. i. SAV. Vnútorné predpisy zakladateľa podľa ustanovenia **§ 38 ods. 1** zákona o v. v. i. nie sú listinami, ale sú predpismi, a nie sú ani listinami v. v. i. SAV, ale sú predpismi samotnej SAV. Preto vnútorné predpisy zakladateľa z obdobia prvej transformácie organizácií SAV z roku **2018** môžu byť zachované. Vo vzťahu k pokračovaniu vo výkone funkcie funkcionárov je východiskovým stavom posledný deň pred transformáciou, keď budú mať organizácie SAV právnu formu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie. Doterajšia právna úprava nepoznala ani pojem „organizačná zložka“ ani pojem „inak označená organizačná jednotka“. Napriek tomu sa rôzne organizácie SAV ďalej vnútorne členili, pričom tieto entity sa označovali rôzne, niekde ako organizačné zložky, niekde inak. Bez ohľadu na to, ako sa tieto entity organizácií SAV označujú k **31. decembru 2021**, ak sa v zakladacej listine zriadi od **1. januára 2022** o. z. (podľa zákona o v. v. i.) s rovnakým označením alebo predmetom činnosti, vedúci a kolektívne orgány týchto entít sa stávajú vedúcim a kolektívnymi orgánmi organizačnej zložky v. v. i. SAV.

Transformačné ustanovenia **§ 21aa a § 21ab** zákona o SAV upravujú aj následnú činnosť SAV a v. v. i. po **1. januári 2022**, najmä spísanie protokolu o majetku, ktorý dňa **1. januára 2022** prejde na v. v. i. Pri v. v. i., ktoré sa budú členiť na o. z., môže byť súčasťou protokolu vymedzenie častí majetku v. v. i., ktoré budú využívať jednotlivé o. z. tejto v. v. i. výlučne. Úprava v transformačnom ustanovení **§ 21ab** zákona o SAV sa vzťahuje na majetok nadobudnutý z fondov EÚ a bude relevantná iba vo vzťahu k projektom financovaným z eurofondov, pri ktorých obdobie udržateľnosti ešte neuplynulo. Úprava teda nemá potenciál byť systémovo relevantnou v dlhšom časovom horizonte. Novela tiež zavádza osobitné ustanovenia o spôsobe, akým majetok nadobudnutý z týchto finančných prostriedkov, ktorý bol doteraz vo vlastníctve štátu, v správe SAV a ktorý reálne využívali organizácie SAV, prejde na v. v. i. SAV. Ak k uplynutiu obdobia udržateľnosti projektu dôjde po **1. januári 2022**, tento majetok prejde do vlastníctva príslušnej organizácie SAV na základe

vkładu, pričom tento vklad nebude podmienený súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky a vlády Slovenskej republiky. Príslušné zmluvy o výpožičke majetku štátu budú môcť organizácie SAV uzatvoriť len do **31. decembra 2021** vzhľadom na to, že po zmene právnej formy na v. v. i. (t. j. od **1. januára 2022**) už takúto možnosť nebudú mať (ustanovenia **§ 21aa a § 21ab** zákona o SAV).

(9) Zmeny geologického zákona.

SAV a vysoké školy sú v geologickom zákone uvedené ako subjekty oprávnené vykonávať geologické práce a ako subjekty plniace samostatne úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti geologického výskumu a geologického

prieskumu. Novelou sa požaduje, aby boli prizvané k príprave koncepcie geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky by tak naplnilo všeobecnú požiadavku na prizvanie vedeckých inštitúcií a výskumných pracovísk k prácam na riešení otázok koncepcnej povahy, ktorú formuluje ustanovenie **§ 38 ods. 3 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy** v znení neskorších predpisov.

Novela nadobúda delenú účinnosť a to čiastočne **(A) dňom vyhlásenia (05. októbra 2021)** a čiastočne **(B) dňom 01. január 2022.**

NOVINKY V ZÁKONE O ZABEZPEČOVANÍ KVALITY VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA

Zmeny sa po novom dotkli aj legislatívy v oblasti vysokoškolského vzdelávania a zabezpečovania jeho kvality. Je to predovšetkým právna úprava zrušenia akreditácie habilitačného konania a akreditačného konania, ktorú novela do zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania prináša.

Dňa 17. septembra 2021 prijala Národná rada Slovenskej republiky zákon č. 345/2021 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania a o zmene a doplnení zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zabezpečovaní kvality“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“).

Prvou zmenou, ktorú novela do zákona o zabezpečovaní kvality priniesla je **predĺženie lehoty** Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo (ďalej len „agentúra“) na rozhodnutie alebo vyjadrenie sa v rámci inauguračného alebo habilitačného konania. Po novom „agentúra rozhodne alebo sa vyjadrí do **jedného roka** odo dňa začatia konania; agentúra môže túto lehotu jedenkrát predĺžiť o **30 dní** a túto skutočnosť oznámi účastníkovia konania. Lehota neplynie v čase medzi podaním námietky zaujatosti voči zloženiu pracovnej skupiny a jej vyhodnotením a počas lehoty na zaujatie stanoviska účastníkom konania k hodnotiacej správe pracovnej skupiny“ (ustanovenie § 21 ods. 7 zákona o zabezpečovaní kvality). Pôvodne mala agentúra na rozhodnutie alebo vyjadrenie sa **180 dní** od dňa začatia konania.

Novelou dochádza tiež k úprave ustanovenia § 27 ods. 2 písm. a) zákona o zabezpečovaní kvality.

Vysoká škola odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o pozastavení uskutočňovania študijného programu nesmie **(A) prijímať uchádzačov na štúdium** v príslušnom študijnom programe **alebo**

uskutočňovať štátne skúšky v príslušnom študijnom programe podľa rozhodnutia agentúry; ak agentúra rozhodne, že vysoká škola nesmie uskutočňovať štátnu skúšku v príslušnom študijnom programe, táto štátna skúška, ako aj doklady o absolvovaní štúdia vydané príslušnej osobe sú neplatné, **(B)** upraviť príslušný študijný program inak ako postupom podľa ustanovenia § 27 ods. 4 zákona o zabezpečovaní kvality a **(C)** vytvoriť študijný program v príslušnom študijnom odbore a stupni“ (ustanovenie § 27 ods. 2 zákona o zabezpečovaní kvality).

Zmenou oproti pôvodnému zneniu ustanovenia § 27 ods. 2 písm. a) zákona o zabezpečovaní kvality je nahradenie slov „uskutočňovať štátne skúšky“ slovami „prijímať uchádzačov na štúdium“ a doplnenie časti citovaného ustanovenia § 27 ods. 2 písm. a) zákona o zabezpečovaní kvality o vyššie uvedené na **hrubo označenú časť** (...alebo uskutočňovať štátne skúšky v príslušnom študijnom programe podľa rozhodnutia agentúry; ak agentúra rozhodne, že vysoká škola nesmie uskutočňovať štátnu skúšku v príslušnom študijnom programe, táto štátna skúška, ako aj doklady o absolvovaní štúdia vydané príslušnej osobe sú neplatné).

Novelou ďalej dochádza k vypusteniu ustanovenia § 27 ods. 3 zo zákona o zabezpečovaní kvality („Ak vysoká škola uskutoční štátnu skúšku v príslušnom študijnom programe, táto štátna skúška je neplatná; neplatné sú aj doklady o absolvovaní štúdia vydané príslušnej osobe“).

→ Zrušenie akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania

Ťažiskovou zmenou, ktorú novela do zákona o zabezpečovaní kvality prináša, je nové ustanovenie § 32a zákona o zabezpečovaní kvality („Zrušenie akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania“).

„Agentúra rozhodne o zrušení akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania na

základe žiadosti vysokej školy o zrušenie akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania v odbore habilitačného konania a inauguračného konania uvedenom v príslušnej žiadosti vysokej školy“ (ustanovenie § 32a ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality). „Nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia agentúry o zrušení akreditácie habilitačného konania a inauguračného konania sa všetky neukončené habilitačné konania a inauguračné konania na príslušnej vysokej škole v príslušnom odbore habilitačného konania a inauguračného konania zastavujú“ (ustanovenie § 32a ods. 2 zákona o zabezpečovaní kvality).

Na záver prináša novela do zákona o zabezpečovaní kvality aj nové prechodné ustanovenie § 39 zákona o zabezpečovaní kvality („**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2022**“).

„Ak bolo konanie podľa ustanovenia § 21 ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality začaté a právoplatne neukončené do **31. decembra 2021**, agentúra postupuje podľa ustanovenia § 21 ods. 7 zákona o zabezpečovaní kvality v znení účinnom do **31. decembra 2021**“ (ustanovenie § 39 ods. 1 zákona o zabezpečovaní kvality).

„Agentúra je oprávnená na žiadosť vysokej školy v čase do podania prvej informácie vysokou školou podľa ustanovenia § 37 ods. 1 zákona

o zabezpečovaní kvality o tom, že zosúladiť svoj vnútorný systém so štandardmi pre vnútorný systém, najneskôr však do **31. augusta 2022**, zapísať do registra študijných programov zmeny údajov o študijných programoch, ak tieto zmeny vyplývajú z potreby zosúladenia študijných programov so štandardmi pre študijný program; agentúra je oprávnená zapísať tieto zmeny údajov o študijných programoch: **(A)** zmenu študijného odboru alebo kombinácie dvoch študijných odborov, v ktorom sa absolvovaním študijného programu získa vysokoškolské vzdelanie, ak je táto zmena odôvodnená v súvislosti s transformáciou sústavy študijných odborov, **(B)** zmenu miesta poskytovania študijného programu z miesta v inom sídle ako je sídlo vysokej školy alebo fakulty, na miesto v sídle vysokej školy alebo fakulty, **(C)** zmenu názvu vysokej školy alebo fakulty, na ktorej sa študijný program uskutočňuje, **(D)** zmenu názvu študijného programu ak nový názov lepšie vystihuje obsah vzdelávania“ (ustanovenie § 39 ods. 2 zákona o zabezpečovaní kvality).

→ Zákon o vysokých školách

Novela sa drobnými legislatívno - technickými úpravami dotkla aj **zákona o vysokých školách**.

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. januára 2022**.

NOVELA LETECKÉHO ZÁKONA

Legislatívnym zmenám sa na jeseň roku 2021 nevyhla ani problematika leteckého zákona. Novelizácia sa týka predovšetkým oblasti vykonávania výcviku leteckého personálu lietajúcich športových zariadení.

Dňa **21. septembra 2021** bol Národnou radou Slovenskej republiky prijatý zákon č. **354/2021 Z. z.** (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **143/1998 Z. z.** o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „letecký zákon“).

→ Cieľ novely

Novela sa podľa dôvodovej správy snaží reagovať na potreby aplikačnej praxe v oblasti vykonávania výcviku leteckého personálu lietajúcich športových zariadení. Lietajúcim športovým zariadením je lietadlo osobitnej kategórie určené na letecký šport a rekreačné lietanie, na ktorého stavbu a prevádzku sa vzťahujú osobitné podmienky určené Dopravným úradom v súlade s leteckým zákonom. Dopravný úrad poveril právnické osoby v súlade s ustanoveniami **§ 19 ods. 4 a § 48 ods. 3** leteckého zákona dozorom nad stavbou a overovaním spôsobilosti lietajúcich športových zariadení podľa určených technických podmienok a postupov a ich evidenciou ako aj overovaním odbornej spôsobilosti a vydávaním preukazov odbornej spôsobilosti leteckému personálu lietajúcich športových zariadení a iných lietadiel určených výhradne na športové účely. Doterajšia dlhoročná činnosť poverených právnických osôb vo vzťahu k lietajúcim športovým zariadeniam a členom leteckého personálu lietajúcich športových zariadení sa z pohľadu dosiahnutia a zachovania vysokej úrovne bezpečnosti leteckej prevádzky lietajúcich športových zariadení osvedčila a ukazuje sa ako porovnateľná s ostatnými druhmi prevádzky všeobecného letectva. Novela oprávňuje Dopravný úrad týmto osobám vo vzťahu k členom leteckého personálu lietajúcich športových zariadení, okrem overovania odbornej spôsobilosti členov leteckého personálu lietajúcich športových zariadení a vydávania preukazov odbornej spôsobilosti členom leteckého personálu lietajúcich športových zariadení, **povoliť aj**

vykonávanie výcviku členov leteckého personálu lietajúcich športových zariadení.

→ Výcvik leteckého personálu

Prvou zmenou, ktorú novela do leteckého zákona priniesla je zmena **nadpisu ustanovenia § 21** leteckého zákona z pôvodného názvu „**Letecká škola**“ na nový názov „**Výcvik leteckého personálu**“.

Samotné ustanovenie **§ 21** leteckého zákona prešlo viacerými zmenami a doplneniami. Po novom teda pre oblasť výcviku leteckého personálu platí nasledovné.

„Právnická osoba, ktorá zabezpečuje výcvik leteckého personálu okrem leteckého personálu podľa ustanovenia **§ 21 ods. 2 a 3** leteckého zákona, musí byť držiteľom osvedčenia vydaného Dopravným úradom, ak osobitný predpis neustanovuje inak“ (ustanovenie **§ 21 ods. 1** leteckého zákona).

„Letecký prevádzkovateľ môže pre vlastnú potrebu vykonávať výcvik leteckého personálu na základe povolenia Dopravného úradu. Fyzická osoba môže vykonávať výcvik leteckého personálu na základe ohlásenia Dopravnému úradu do úrovne stanovenej osobitným predpisom“ (ustanovenie **§ 21 ods. 2** leteckého zákona).

„Výcvik leteckého personálu lietajúcich športových zariadení vykonáva na základe povolenia Dopravného úradu osoba poverená overovaním odbornej spôsobilosti leteckého personálu lietajúcich športových zariadení podľa ustanovenia **§ 48 ods. 3** leteckého zákona a vydávaním preukazov odbornej spôsobilosti leteckého personálu lietajúcich športových zariadení podľa ustanovenia **§ 19 ods. 4** leteckého zákona. Dopravný úrad v povolení určí rozsah a podmienky vykonávania výcviku“ (ustanovenie **§ 21 ods. 3** leteckého zákona).

„Podrobnosti o vydaní osvedčenia podľa ustanovenia **§ 21 ods. 1** leteckého zákona, o podmienkach vykonávania výcviku leteckého personálu podľa ustanovenia **§ 21 ods. 1 a 2** leteckého zákona a povoľovaní výcviku leteckého personálu pre vlastnú potrebu leteckého

prevádzkovateľa ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“)“ (ustanovenie § 21 ods. 4 leteckého zákona).

Pre prehľadnosť a úplnosť si dovoľujeme pripomenúť aj ustanovenia § 19 ods. 4 a § 48 ods. 3 leteckého zákona o overovaní odbornej spôsobilosti leteckého personálu a vydávaní preukazov odbornej spôsobilosti leteckého personálu.

„Overovaním odbornej spôsobilosti leteckého personálu môže Dopravný úrad poveriť fyzickú osobu. Pre letecký personál lietajúcich športových zariadení môže vydávať preukazy odbornej spôsobilosti aj právnická osoba alebo fyzická osoba poverená Dopravným úradom. Dopravný úrad v poverení určí podmienky na vykonávanie tejto činnosti“ (ustanovenie § 19 ods. 4 leteckého zákona).

„Dopravný úrad môže poveriť právnickú osobu alebo fyzickú osobu dozorom nad stavbou a overovaním spôsobilosti lietajúcich športových zariadení podľa určených technických podmienok a postupov a ich evidenciou, overovaním odbornej spôsobilosti leteckého personálu lietajúcich športových zariadení a iných lietadiel určených výhradne na športové účely a dohľadom nad používaním osobitných letísk; v poverení určí rozsah a spôsob výkonu týchto činností (ustanovenie § 48 ods. 3 leteckého zákona).

→ Štátny odborný dozor

Ďalšou zmenou, ktorú novela do leteckého zákona priniesla je úprava ustanovení, týkajúcich sa **štátneho odborného dozoru**.

„Pri vykonávaní štátneho odborného dozoru zamestnanci ministerstva a Dopravného úradu (ďalej len „zamestnanci“) overujú a kontrolujú spôsobilosť civilných lietadiel a iných výrobkov leteckej techniky, letísk, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, leteckého prekážkového značenia, činnosť členov leteckého personálu, **činnosť osôb vykonávajúcich výcvik leteckého personálu**, činnosť prevádzkovateľov lietadiel, činnosť leteckých dopravcov, činnosť právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na prevádzkovanie letísk, osobitných letísk alebo

leteckých pozemných zariadení, oprávnených na vykonávanie leteckých prác a iné podnikanie v civilnom letectve, **poverených dozorom nad stavbou a overovaním spôsobilosti lietajúcich športových zariadení a ich evidenciou, overovaním odbornej spôsobilosti a vydávaním preukazov odbornej spôsobilosti leteckého personálu lietajúcich športových zariadení a iných lietadiel určených výhradne na športové účely a dohľadom nad používaním osobitných letísk**, poverených vykonávaním letových prevádzkových služieb, činnosť právnických osôb poverených poskytovaním leteckej informačnej služby, oprávnených na poskytovanie leteckých telekomunikačných služieb a spojových služieb pre leteckú meteorológiu, oprávnených na vykonávanie leteckej meteorologickej služby a poverených koordináciou pátrania a záchrany z hľadiska plnenia ich povinností súvisiacich s bezpečnosťou leteckej prevádzky, ustanovených leteckým zákonom a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho základe alebo štandardami alebo odporúčaniami medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala a z hľadiska plnenia požiadaviek a dodržiavania podmienok ustanovených rozhodnutiami vydanými správnym orgánom v civilnom letectve“ (ustanovenie § 49 ods. 2 leteckého zákona).

„Zamestnanci Dopravného úradu poverení výkonom štátneho odborného dozoru sú oprávnení vykonávať počas letu kontrolu činnosti posádky a technického vybavenia civilných lietadiel zapísaných v registri lietadiel **alebo kontrolu činnosti posádky a technického vybavenia lietajúcich športových zariadení evidovaných podľa ustanovenia § 26 ods. 7** leteckého zákona, ako aj celkového zabezpečenia leteckej prevádzky. Ak existujú odôvodnené pochybnosti o bezpečnosti letu, zamestnanci poverení výkonom štátneho odborného dozoru môžu let zakázať“ (ustanovenie § 49 ods. 3 leteckého zákona).

„Prevádzkovatelia lietadiel, leteckí dopravcovia, prevádzkovatelia letísk a leteckých pozemných zariadení, držiteľia rozhodnutia podľa ustanovenia § 33 ods. 2 leteckého zákona, **osoby poverené podľa ustanovenia § 19 ods. 4 leteckého zákona, osoby poverené podľa ustanovenia § 48 ods. 3 leteckého zákona, držiteľia osvedčenia podľa ustanovenia § 21 ods. 1 leteckého zákona, držiteľia povolenia na vykonávanie výcviku**

leteckého personálu lietajúcich športových zariadení, držiteľia povolenia na vykonávanie leteckých prác a iné podnikanie v civilnom letectve, členovia leteckého personálu, ako aj ostatné osoby činné v civilnom letectve sú povinní poskytnúť zamestnancom povereným výkonom štátneho odborného dozoru požadovanú dokumentáciu, podklady, informácie a vysvetlenia a umožniť im vstup na palubu lietadla a do priestorov súvisiacich s predmetom ich činnosti“ (ustanovenie **§ 49 ods. 4** leteckého zákona).

Zmeny, ktoré novela do citovaných ustanovení **§ 49 ods. 2, 3 a 4** leteckého zákona vložila sme pre prehľadnosť vyznačili na **hrubo**.

→ Účinnosť novely

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. novembra 2021**.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2021